

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrta leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrta leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 14.

V Ljubljani, v ponedeljek 19. januarija 1891.

Letnik XIX.

Home-Rule Čehov.

Vso pozornost na političnem polju naše države vzbujajo zamotane razmere na Češkem, ki se imajo v kratkem razmotati. Mladočeh dr. Gréger je dne 14. t. m. porabil debato o predlogih za deželni kulturni svet priliko ter naštel tri poglobitve politične grehe, zaradi katerih razpada staročeška stranka ter izgublja vse zaupanje med češkim narodom. Kakor v pozni jeseni pada list za listom z dreves, tako sedaj odpada zvest za zvestim od staročeške stranke. Prva napaka Staročehov je bila, pravi Gréger, da so odnehali v zadevi jezikovne naredbe grofa Schönborna; vsled neugodnega odgovora na interpelacijo, ki ni bil v soglasju z dunajskimi spravnimi določili, morali bi Staročehi zopet se vrniti k svojemu narodu. Drugo napako so storili pri vladnem odgovoru na interpelacijo Škardovo, ki je splošno nevoljo vzbudila med narodom, in tretjo napako hočete sedaj storiti ter v tretjem branju glasovati za predloge o deželnem kulturnem svetu, ki nima narodno-gospodarskih, marveč politične namene; s tem se hoče odstraniti češko državno pravo, dežela razdeliti, nemški državni jezik uvesti in s tem podlago postaviti za nemško hegemonijo na Češkem.

Istinitosti teh besed pač ni mogoče ovreči; pred vsem mora vlada spoznati, da je veliko zagrešila in ž njo tudi Staročehi, ki so jo zadnji čas slepo podpirali, upajoč, da jim slednjič vendarle izpolni njih nade.

Zanimiva je v tem oziru brošura, ki jo je te dni izdal nemški poslanec Heinrich, ki stoječ nad strankama objektivno presoja češko-nemške razmere. „Sedanje razmere“, pravi Nemeec Heinrich, „so rodile občno nezadovoljnost zaradi tega, ker Čehi čutijo, da jim kratijo pravice v lastni deželi. Češki narod s svojo slavno zgodovino, narod, ki prebiva v ogromni večini v tej deželi, ki donša največje darove za državo in prestol, čuti se žaljenega

v svoji časti, ker v njegovi lastni deželi domač jezik ne dobi splošnega priznanja in da se Čehi neposredno silijo učiti se tujega jezika, Nemcem pa zadostuje njih materini jezik. To je tembolj čudno, ker je bil češki jezik že l. 1627. razglašen v celi deželi kot pravi uradni jezik, nemški pa se je pozneje le dovolil s ponovljenim deželnim odlokom.

Samosilstvo absolutizma je bilo odstranjeno s § 19. državnih osnovnih zakonov in vkljub temu je češki jezik na Češkem podrejen nemškemu jeziku, ker se vsled ministerskih naredb mora češki uradnik priučiti nemškega jezika, nemškemu uradniku pa se to ne naklada kot dolžnost. — To je Ahilova peta vseh češko-nemških spravnih obravnav.

Iz političnih ozirav se je od dōbe Ferdinanda II. zatiral češki jezik in sicer iz tega namena, da bi se vsililo češko kraljestvo v okvir nemškega cesarstva. Dandanes pa ima Avstrija popolno drugo nalogo. Avstrija mora sedaj v prvi vrsti podpirati one narode, katerih interesi se strinjajo z interesi države in dinastije, in reči moramo, da so koristi češkega naroda istovetne s koristmi države in dinastije. Politika češkega naroda meri namreč na to, da ohrani svojo narodno individualnost ter s tem ob enem tudi Avstrijo, ker je le v Avstriji ji obstanek zagotovljen. To je eminenten, za državo odločilen pomen, ki ga ima češki narod v Avstriji. Žal, da se ta pomen še vedno prezira v dunajskih krogih ter da se vedno zmanjšuje z obrekovalnim vplivanjem na najvišjem mestu, samo zato, ker je to nekaterim na potu kot kamen spodtike.“

Tako govori pravični Nemeec. To so res zlate besede, ki nam jasno razložé sedanji položaj. Iz tega nam je lahko uvideti, zakaj da se je ves češki narod nagnil na stran Mladočehov, razžaljeni narodni čut, prepričanje, da so zatirani v svojih

najsvetejših pravicah. To grení javno življenje češkemu narodu, kateri si v mladočeških pretiranostih išče potrebnega duška.

Kakor so pa koristi češkega naroda istovetne s koristmi države in dinastije, isto velja tudi o našem slovenskem narodu. In kakor je vlada grešila proti državnim koristim, ker je zatirala češko narodnost, jednako greši proti koristim države, ker še vedno krati natorne in zakonite pravice slovenskemu narodu, branitelju avstrijskih koristij in njih zvestemu stražniku na obalah Adrije.

Nobene državne neodvisnosti ne zahtevajo Čehi, namen njih delovanja ni češka Home-Rule, kakor jim sedaj podtikajo nemški liberalni listi, da bi njih namere očrnili in zabranili na odločilnih mestih, pač pa zahtevajo to, kar je potrebno za njih obstanek, pa tudi za obstanek Avstrije, da se jim dajo one pravice, katere jim zagotavlja državni osnovni zakon.

Dokler odločujoči avstrijski politiki ne bodo opustili nesrečne misli, da se mora Avstrija polagoma prestvariti v nemško državo, dotlej ni upati mirnega in vspešnega delovanja. Avstrija bo v teh razmerah vedno slabela in pot se bo pripravljala tujim koristim.

Ne dajamo orožja nasprotnikom v roke!

Kapitalizem postal je v novejšem času moč, s katero je pred vsem računati, če hočemo zboljšati žalostne gospodarske razmere. Vse se suče dandanes krog zlatega teleta. To zlato tele je moč, katera pregiblje vso družbo človeško. Denar je sveta vladar. Njemu žrtvuje sedanji svet imetje in kri, pravico in poštenje, večkrat vero samo. Zlasti židje in prostozidarji znali so si izkoristiti poslednja desetletja vse sloje človeštva. Polastili se se malo ne vseh večjih podjetij med krščanskimi narodi, osvojivši si

LISTEK.

Kavkaški ujetnik.

Pripoved, spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil J. Steklasa.

I.

Neki gospod je služil na Kavkazu kot častnik. Imenovali so ga Žilina.

Nekega dne dobi pismo od doma. Pisala mu je stara mati: „Ostarela sem že, pa prej nego umrem, videla bi prav rada svojega milega sina. Pridi tedaj, da vzameš od mene slovó in da me pokoplješ; a potem pojdi zopet z Bogom nazaj v službo. Našla sem ti tudi nevesto: pametna je, lepa je, pa tudi bogata. Če ti bo všeč, mogel se bodeš tudi oženiti, pa ostati potem za vedno domá.“

Žilina se je zamislil: „Zares . . . Mati mi je ostarela, oslabela, morebiti da je ne bom nikdar več videl. Grem, in ako je nevesta lepa . . . mogel bi se tudi oženiti.“

Žilina gre k polkovniku, izprosi si odpust, vzame slovó od svojih tovarišev, svojim vojakom pa dá štiri vedra žganja za slovó ter se pripravi za potovanje.

Na Kavkazu je bila takrat vojska. Po potih ni bilo niti po dnevu, niti po noči varno. Če se je le kje sploh, ali pa tudi iz mesta kakšen Rus pokazal, ubili so ga Tatari, ali pa seboj v goro odvedli. Zato

je bilo v navadi, da so hodili vojaki dvakrat na teden iz mesta do mesta kot straža s potovalci. Spreddaj in zadej so šli vojaki, a v sredini potovalci.

Bilo je ravno poletje. Zgodaj v jutro se je zbralo zvrstoma mnogo težkih vóz, ki so odrinili z vojaki na pot. Žilina je jahal na konju, a prtljaga se mu je vozila z ostalimi tovari.

Imeli so petindvajset vrst (skoro 4 milje) pota. Tovor se je počasi dalje pomikal, kajti zdaj so se ustavili vojaki, zdaj se je zopet komu strlo kolo pod težkim bremenom, in tako so se vsi zaustavljali — čakali.

Solnce se je nagnilo že čez poldne, a prevozili so komaj še le pol pota. Prah, soparica, pa tudi solnce je strašno peklo, a nikjer nobenega hlada. Gola stepla, niti drevesca, niti grma ni ob potu.

Žilina odjaha naprej, postoji in počaka, da se privleče do njega tovor. Zdajci začuje, da so od zadej zatrobili v rog — ter zopet postali.

Žilina pomisli: „Ne bi li jaz sam odjahal brez vojakov? Dobrega konja imam, pa če tudi zadenem na Tatara, utekel jim bodem. Ali da ne grem, kaj?“

Zopet postoji ter razmišlja. Zdajci prijezdi k njemu drugi častnik, Kostilin, s puško na rami, ter pravi:

„Pojdiva, Žilina, sama. Saj smo se že utrudili, ker se tako ustavljamo; tudi je treba, da kaj jémo, in vročina je strašna. Srajca mi je že vsa mokra.“

Kostilin je bil hrust, jak in debel, ves je bil zapekel in pót ga je polival.

Žilina se zamisli ter vpraša: „Ali je puška nabasana?“

„Da, nabasana je.“

„Potem pojdiva. Ali dogovorjeno naj bo, — da se ne razideva.“

Tako odjahata sama naprej po potu. Jezdila sta skozi stepla, ter se razgovarjala in razgledavala neprenehoma po strani. Daleč na okoli se je videlo. A ko je prenehala stepla, krenil je pot med dvema gorama v sotesko.

Žilina pravi:

„Morala bi se tukaj popeti na goro, da razgledava, ker bi tukaj, prosim te, mogli lahko v trenutku prikazati se sovražniki izza gore, tako da jih niti ne opaziš.“

Ali Kostilin odgovori:

„Kaj boš gledal? Pojdiva samo naprej.“

Ali Žilina ga ne poslušá, nego mu odgovori:

„Kaj pa da, tukaj doli počakaj; grem sam pogledat.“

In požene konja na levo po gori. Žilina je imel konja-lovca (dal je zánj še za žrebe sto rubljev, in sam ga je izuril), in kot strela mu poleti na vrh. In komaj je na vrhu, že spazi pred seboj na jedno desetino (2400 ruskih seznjev) Tatara na konjih. Bilo jih je do trideset. Zagledavši jih, odjezdi nazaj;

vse žile bogastva ter storili kristijane sužnje na domačih tleh. Kapitalizem je, ki nadvlada cele državne moči, kakor posamezne ljudi. In kolikor bolj se kupiči bogastvo v rokah posameznih, tembolj propadajo ljudstva, širi se siromaštvo. Srenje svojim revežem ne morejo več pomagati, ker so same pre-revne. Premoženje cerkev in samostanov, nekdanja bistvena podpora siromakov, se je pa vsled vednih naklad in davkov skrčilo toliko, da jim nikakor mogoče ni zadostovati blagim namenom.

Če se hoče rešiti človeštvo lakote, mora se nekaj zgoditi. V novejšem času je poskušal poslanec Schöffel v dunajskem deželnem zboru revežem s tem pomagati, da bi premožnejši po deželnem zakonu zavezani bili podpirati uboge. Med drugim morala bi po tem zakonu donašati tudi dunajska borza v revni zaklad letnih 200.000 gl. Ali kak krik je nastal vsled tega predloga mej židi-prostozidarji! Z jezikom ter praznimi besedami so sicer le-ti vedno veliki prijatelji ubogega ljudstva, ko pa je poseči treba v železne blagajne, kamor so zaprli po „svoje“ nagrabiljeno premoženje, zdihujejo in se togoté. Bogatin navadno nima čuta za siromaka in siromak noče več slišati o bogatinu. Razkošje in potrata, lakota in revščina stojé si sovražno nasproti in to pelje novodobno človeštvo k polomu.

Židje in prostozidarji umevajo svoj posel kaj dobro. Priprosti so kakor golobje, pa tudi zviti kakor kače. Sladkajo se in dobrikajo ljudstvu, da ga izsesavajo tem laglje. Z imetjem kristijanov izpodkpujejo krščanstvo v Avstriji in s cerkvenimi sredstvi bojujejo boj proti cerkvi.

Pretrsljivo je, kar pišejo „Pol. Fragmente“ dué 12. t. m. o tržaškem zavarovalnem društvu „Riunione Adriatica di Sicurtà“, pri katerem je bila do novejšega časa zavarovana večina avstrijskih cerkev in samostanov, da nima to društvo pri upravitih niti jednega kristijana, pač pa je središče proticerkvenemu gibanju na Laškem. Še pred malo tedni je čitati bilo po vseh časopisih, da je odstavljeni laški finančni minister Seismit Doda zopet vstopil v svojo prejšnjo službo kot ravnatelj tega društva. To je tisti Seismit Doda, ki je skoval postavo in jo zastopal v laški zbornici, da naj se pograbiyo papeževe ubožne zaloge. In kdo sedí še zraven Seismit Dode v ravnateljstvu društva „Riunione Adriatica di Sicurtà“? Znana imena: Neumann, Morpurgo, Salem, Frigyesi! Bere naj se Leon Taxil in zap.snik laških prostozidarjev! In vendar je „Riunione Adriatica di Sicurtà“ zavarovalno društvo avstrijskih cerkev in samostanov! — Ali ni to smešno, da ni žalostno! List pravi, da utegne sicer „Riunione“ biti dobro zavarovalno društvo, ali ne za cerkve, ter pristavi, da je tu prav živa podoba o kozlu, ki se nastavi za vrtnarja.

„Riunione“ zavaruje dobrim plačilom v Avstriji cerkveno premoženje in samostane, na Laškem pa dela ministre, ki napadajo katoliško cerkev in papeža. Ni li to nezaslišano?

Pomisleka so vredne besede lista „Correspondenzblatt für den österr. Clerus“, ki pravi: „A v-

strijska duhovščina ne smé več posrednje podpirati framasonске stráže pred Vatikanom.“ Katoliške cerkve ne bodo podajale več orožja prostozidarjem, da bi preganjali papeža.

Zavarovalnina pri cerkvah in samostanih je varna in ni majhna. Avstrijska-ogrska zavarovalna statistika kaže, da plačajo cerkve in samostani krog 1.200.000 gl. na leto. Komaj kakih 10% zavarovanih je pri drugih društvih. Škoda, ki se je povračala na leto, znašala je kakih 30%. Čisti dobiček prinašal je torej na leto krog 800.000 gl. To je grozno veliko denarja. Koliko dobrega bi se dalo storiti s tem? Katoliško časopisje služi v Avstriji nasprotnikom v zasmeh, ker mu primanjkujejo sredstva, da bi se razvijalo vsepo.

To je le gmotna škoda. Kaj pa moralna? Kaj počno vse agentje raznih zavarovalnic med ljudstvom? Kake agitacije provzročujejo za časa kakih volitev? Koliko silo delajo in pačijo javno mnenje? Kako zatirajo s svojim početjem vse, kar je katoliškega?

Da bi se zavarovale cerkve pri takih društvih, kupujejo se cerkvena oblačila in orodja ter delé od židovskih agentov. Kjer se ne dobé cerkvene osebe, da bi služile njih namenom, ulové se katoliški trgovci, celó krstiti se dajo židje, ki pomagajo zbirati denar katolikov, denar katoliških cerkev, da se steka v framasonске blagajne. Tudi katoliški kmetje dobro služijo prostozidarskim namenom, da se le zavarujejo pri njih.

Dokler niso spregledali posamezni krogi, kolika nevarnost preti krščanstvu od židovsko-prostozidarskih zavarovalnic, cvetela so taka društva, ker so v oblasti imela vsa zavarovanja. A močno delujejo že proti tej židovsko-brezverski agitaciji zavarovalnice, kakoršne so si osnovale Češka, Moravska, Galicija, Gornje-Avstrijska in Tirolska, ki imajo deželne zavarovalnice pod nadzorstvom deželnih odborov in deželnih zborov, le-te so krščanske, odkritosrčne in domoljubne naprave. V Ostrogonu na Ogrskem deluje nadškofijska zavarovalnica in krakovski škofiji zavarovati je treba vse cerkveno premoženje vsled posebne škofijske naredbe pri krakovski vzajemni požarni zavarovalnici.

Na Dunaji deluje vzajemna zavarovalnica, ki obstoji že nad 60 let in ima na čelu visokega cerkvenega dostojanstvenika. Na krščanski podlagi osnovana je tudi graška vzajemna zavarovalnica, ki je enako stara in ima celó na čelu sorodnika iz cesarske rodbine. Na krščanskih zavodih ni tedaj pomanjkanja. Pred kakim letom pa se je ustanovilo novo društvo „Unio catholica“, katerega prvotni namen je bil, zavarovati samo cerkve in samostane. Zdaj pa zavaruje to društvo vse premakljivo in nepremakljivo premoženje proti škodi po požaru, strelji in eksploziji, zvonove proti prelomu ali razpoku in posreduje tudi pri prvih vzajemnih zavarovalnicah zavarovanje na življenje in proti nezgodam. Vsakoletni dobiček razdeli se po

35. čl. društv. pravil v dobre namene in med zavarovalance. Po enoletnem delovanju šteje to društvo že 4221 udov. Med njimi je 5 škofov, 15 samostanov in 516 cerkev z zvonovi. V posameznih deželah avstrijskih osnovane so zavarovalne podružnice, ki so v zvezi s poglavitno zavarovalnico dunajsko. Za slovenske pokrajine Kranjsko, Primorsko in južno Štajersko deluje glavni zastop v Ljubljani. Čisti dobiček se obrača v dobrodelne namene v posameznih deželah.

Kedor premisli velikanske ovire, s katerimi se je bilo boriti temu društvu, je naravnost presenečen vsled tolikega vspeha. Led nezaupljivosti se polagoma taja, duhovski in svetni stanovi ogrevajo se za to v resnici lepo podjetje. Z zaupanjem v Boga bojuje se mali David proti velikemu Golijatu, brezverskemu kapitalizmu in Gospod vidno blagoslovlja početje neprestrašenih katoliških mož, ki se trudijo iztrgati nasprotniku orožje iz rok.

Veliko je pripomogel k spoznanju društva „Unio catholica“ dogodek Seismit Dode, ki je bil poprej glavni zastopnik tržaške „Riunione Adriatica“. Ko je kralj Humbert po irredontovskih izjavah v Veroni odslovil svojega finančnega ministra, ga je „Riunione“ zopet vsprejela v svojo prejšnjo službo kot glavnega zastopnika. Kakor pa poroča „Oesterr. Versicherungszeitung“, so se vendar pozneje premislili v Trstu in so upokojili irredontovskega glavnega zastopnika.

Da bi se z zavarovalninami avstrijskih cerkev in samostanov podpirali irredentisti in prostozidarji, bilo je celó visokim zaščitnikom „Riunione“ odveč, pravi zadnji „Correspondenzblatt für den katholischen Clerus“. In temu nimamo ničesar pristaviti. Rečemo le: Skrajni čas, da katoliki ne podajajo orožja nasprotnikom v roke. —o—

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. januarija.

Notranje dežele.

Pri volitvah v trgovinsko zbornico v Olomucu in v Brnu so tudi v obrtnem oddelku pri zadnjih volitvah propadli Čehi s svojimi kandidati, tako da sedaj nimajo v trgovinski zbornici nobenega zastopnika. Temu so krive razprtije med Staro- in Mladočehi, ki s svojimi posledicami vplivajo tudi na Moravo.

O tirolskem deželnem zboru poročajo listi, da bo končal že dne 20. t. m. svoje izredno zasedanje. To bi kazalo, da so se razbile obravnave med vlado in konservativno stranko na Tirolskem. Mi že popreje nismo po izjavah ministra Gautscha v državnem zboru imeli vere, da bi se v tem oziru moglo doseči kako sporazumljenje, kajti minister stoji popolno na drugem stališču, nego konservativci in v takih razmerah teoretične razprave nikdar ne vodijo do praktičnih vspehov.

Stališče Staročehov postaja vedno neznosnejše. „N. Fr. Presse“ poroča, da hočejo Staročehi izdati posebno proklamacijo na češki narod ter izjaviti, da vsled spremenjenih razmer odložé svoje mandate v roke svojih volilcev. „Politik“ popravlja to vest, da nameravajo res izdati staročehski poslanci

ali tudi Tatarji ga spazijo ter uderó za njim, in v skoku potegnejo puške iz prevlak.

Žilin pohaja navzdol ter zavpije Kostilinu:

„Pograbi za puško!“ — Pa tudi konju svojemu, tepljaje ga, je govoril: „Konjiček moj, odnesi me! Ne izpodtakni mi se, sicer sem zgubljen . . . O, samo da imam puško, potem se jim ne dám živ v roke!“

In Kostilin ga ne počaka; pobegne, zagledavši Tatare, kar je le mogel, nazaj proti mestu. Z bičem je šibal konja zdaj po jedni, zdaj po drugi strani. V prahu si mogel le videti, kako konj z repom maha.

Žilin opazi, da bode huda. Puške ni, a s sabljo bi si slabo pomagal. Zatorej zabrne tudi on konja k vojakom, — v misli, da pobegne. Ali šest njih poletí za njim povprek, da mu zapró pot. Konja je imel dobrega, ali Tatarji še boljše, pa so se mu približali že na nekaj korakov. Žilin potegne konja, da se zabrne, ali konj se ni mogel več ustaviti, nego se zaletí ravno nánje. In glej, že se mu je približal neki rudečebradati Tatarin na šarcu. Zaškrlil, pokáže mu zobe, a s puško hoče ustreliti.

„Poznam jaz vas pse,“ — pomisli Žilin, — „sko me živega dobite, vrgli me boste v jamo, pa potem me boste še bičali. Ne dám se jim živ . . .“

Žilin ni bil visoke postave, ali zato vendar vrl junak. Potegne sabljo in spusti konja ravno na ru-

dečebradatega Tatarina, misleč: „Ali te bom s konjem pogazil, ali s sabljo posekal.“

Ali prej nego je Žilin to storil, obstrelé mu konja od zadej. Konj se zruši na zemljo ter mu pritisne nogo. Ko je hotel Žilin vstati, že skočita nánj dva smrdljiva Tatarina ter mu zvezeta roke na hrbtu. On se iztrga, podere Tatarsa, ali zdajci skočijo raz konje še trije Tatarji nánj ter ga tolčejo z buzdovani po glavi. Stemni se mu pred očmi ter zavrti v glavi. — Tatarji ga zgrabijo, odvežejo podproge s sedel, pričvrstijo mu roke za vrat, zvežejo mu jih na tatarski voz ter ga potegnejo na sedlo. Kučmo mu zbijejo z glave, čevlje mu sezujejo, preiščejo vse, uro in denar vzamejo, a obleko mu raztrgajo.

Žilin se ozre na svojega konja. A on siromak, kakor je pal, tako je tudi ostal, samo z nogami je še stezal, ne dotikaje se zemlje; na glavi je imel luknjo, a iz luknje je brizgala črna kri in močila na seženj daleč prah.

Jeden izmed Tatarov se približa konju ter začne snemati ž njega sedlo. Konj se je še stezal. Tatarin potegne jatagan ter mu prebode grlo. V grlu zagriči, konj se stegne in pogine.

Tatarji snamejo sedlo s konja Žilinovega. Rudečebradati zajaha zopet svojega, a drugi mu posadé Žilina na sedlo; da ne pade, pričvrsté ga za pas Tatarju ter — pobegnejo v goro.

Žilin se je sedeč za Tatarinom gugal ter udar-

jal z licem v tatarska smrdljiva ledja. Pred seboj je videl samo jaka tatarska ledja, žilavi vrat, — da, tudi se mu je modril obriti zatilnik izpod pokrivala. Žilina glava pa je bila razbita in oči s krvjo zalite. In ni mu bilo mogoče niti popraviti se na konju, ali s čim kri obrisati, ker so mu roke bile tako sklenjene, da so mu kar pokale v komolcih.

Jahali so oni dolgo in dolgo z gore v goro, prepeljali se na brodu čez reko, spustili se na pot ter udarili dalje skozi sotesko.

Žilin si je hotel zapomniti pot, po kateri so ga nosili, ali oči so mu bile polne strjene krvi, a ni se mogel obrniti.

Zmračilo se je že; prepeljali so se zopet čez drugo reko ter se podali po kamnitem bregu. Ko so prispeli gori, zadišalo je po dimu in psi so zalajali, — prišli so v Aul (tatarska vas). Zjahali so s kónj; zdaj prihité tatarski otroci, obstopijo Žilina, zavriščeé, radujejo se in mečejo nánj kamenje.

Tatarin spodí otroke, dene Žilina s konja ter zaupije na slugo. Sluga Nogajec pride. Na licu je imel vžgana znamenja. Bil je v sami srajci, ki je bila raztrgana, in prsa gola. Tatarin mu nekaj reče. Sluga prinese klado, nasajeno na dva železna obroča, a na jednom je bila tudi še spona in ključavnica.

Žilinu razvežejo roke, denejo mu na noge klado ter ga odpeljejo v zapor, sunejo ga noter, zapró vrata; a Žilin pade na guoj. V mraku je potipal, kje je mehkeje, pa se tam tudi vleže. (Dalje dslé.)

izjavo na svoje volilce, zanika pa, da bi že sedaj mislili odložiti svoje mandate.

Nemški konservativci se že pridno pripravljajo za prihodno državnozbornsko volitve; tako je videti živahno gibanje na Tirolskem, na Solnograškem in na Gorenjem Štajarskem in vzlasti na Gorenjem Avstrijskem. Znani Lienbacher skuša po vseh teh deželah razpor zasejati med katoliško-konservativno stranko, da bi vsaj z nekaterimi svojimi somišljeniki prodrli pri volitvah ter v državnem zboru osnoval svoj klub, sicer kot „divjak“ nima nobenega vpliva v zbornici, kar seveda ne vstreza njegovemu častihlepu.

Katoliško-politično društvo za kraljestvo češko pričelo je, kakor poročajo „Vecerni Noviny“, z organizacijo katoliške stranke. V tem oziru zadelo bo društvo na mnoge težave, kakor poroča „Čech“. Kajti češko ljudstvo bo sedaj najbrže hitelo za zapeljivimi glasovi mladočeških piščalk in prebiti bo moralo od teh svojih navideznih učiteljev še marsikatero prevaro, predno bode izmodreno po britkih izkušnjah iskalo svojih pravih prijateljev odločno katoliških in ob enem tudi odločno narodnih.

Vnanje države.

Rusija. Poročali smo že o svojem času na tem mestu, da je londonski lordmajor prosil rusko vlado, naj ne postopa tako brezozirno proti svojim židovskim podložnikom. Ob enem smo pa tudi omenili, da bo ta prošnja izvestno brezvpešna, kar se je tudi res zgodilo. Dotična carska komisija je namreč vrnila londonskemu lordu majorju zgoraj imenovano prošnjo z opomnjo, da nima pravice, take inozemske prošnje predlagati carju.

Nemčija. Dr. Ludovik Windthorst, vrli vodja katoliškega centra v nemškem državnem zboru, ponos in dika nemških katolikov, je praznoval včeraj svoj osemdeseti rojstveni dan. Kaj je ta neumorni državnik nemškemu katolikom, kaj je vse storil za pravice in resnice svete katoliške cerkve v Nemcih, kaj je pretrpel, zapisano je z zlatimi črkami v nemški zgodovini. Da bi pač še nekaj let ta svetlik svetil nemškemu katolikom v današnjih viharnih časih!

Francija. Katoliki reunionske naselbine so poslali adresu novoizvoljenemu senatorju te naselbine, H. Doubetu, v kateri izražajo svoj ugovor proti načrtu prostozidarskega upravnega oblastva, da bi se tamošnje šole preobnavale v prostozidarskem smislu. Četudi je na adresi 7000 podpisov, vendar ni gotovo, da bi se ugodilo prošnji reunionskih katolikov, zakaj prostozidarji se bore malo zmenijo za želje in težnje priprostega naroda.

Španija. Kakor se poroča zadnje dni iz Madrida, je položaj na karolinskih otocih precej nevaren. Zato opozarjajo vsi listi špansko vlado, naj stori potrebne korake in naredi mir in red v imenovani naselbini. Neki list pravi, da je treba poslati kakih 3000 mož na karolinske otoke, tako nevaren je tamošnji položaj.

Anglija. O sedanjem položaju liberalne stranke na Angleškem nasproti irskemu vprašanju je podal John Morley te dni zanimivo pojasnilo. Iz Londona se namreč 14. t. m. poroča: Sinoči je govoril John Morley v Newcastleu nasproti svojim volilcem večinoma le o irskem vprašanju in kako stališče zavzema liberalna stranka nasproti tej zadevi. Odkritosrčno je spoznal, da so temni oblaki zagnili nadeje liberalne stranke in je homerulno gibanje za nekaj časa prenehalo. Vendar pa homerula ni mrtva in navstalih ovir naj se liberalci ne ustrašijo, da ne bi šli dalje po poti, katero so nastopili. Da bi se homerulna politika obesila na kol, še misliti ni. Liberalci so sklenili z Irci slovesno zvezo in se zavezali, da bodo držali svojo obljubo. Pri prvi priložnosti bo liberalna stranka zopet parlamentu predložila načrt o izboljšanju irske uprave, a vendar vse pa zavisi od Ircov samih. Ako ostanejo Irci zvesti samim sebi, ne bodo se goljufali. On sam je pripravljen nadaljevati boj za sveto irsko stvar, bodisi da bitko dobijo ali izgubijo.

Amerika. Chilenski uporniki so odšli v Coquimbo. Čete jih skušajo obkoliti ter tako zabraniti, da se bi vstaja razširila. Predsednik chilenski je izjavil v manifestu, da energično odklanja vse zahteve upornikov.

Dnevne novice.

(Odločen korak.) Včeraj so v tukajšnjih župnijskih cerkvah pri sv. Jakobu, pri sv. Petru in pri oo. frančiškanih prečitali z lece naslednjo izjavo: „Dragi župljani! Sv. Oče papež so poslali okrožnico do vseh škofov in vernikov s prošnjo, naj bi te božične praznike se spomnili toliko milijonov revnih zamorcev ter jim pomagali z radovoljnimi darovi, da se rešijo iz trde sužnosti in nevere. Kakor drugod ste tudi Vi z veseljem spolnili to prošnjo sv. Očeta ter radovoljno položili svoje darove na oltar v ta blagi namen. Hvalo za to Vam bodo vedeli rešeni zamorci in Bog Vam bo povrnil to dobro delo usmiljenja. Pa sladko zavest tega dobrega dela Vam je ogrenilo hudobno pisanje ljubljanskega časnika „Slovenskega Naroda“, kateri za sramovaje govori o Vas kakor o „trejalih in trejalkah“, ki ste hodili gledat blagoslovljenega

mura.“ Po naših (cesarskih) postavah Vaš duhovni pastir ne more nič storiti, da bi Vam dobil zadoščenja za tako psovanje, ali ker je bilo razžaljenje očitno, hočemo vsaj tudi očitno je z vso odločnostjo zavrniti. Vas pa prosimo, da zabranite temu listu razširjenje med družine in da prav goreče molite za spreobrnjenje naših domačih sovražnikov sv. cerkve.

V Ljubljani na praznik presv. imena Jezusovega 18. januarija 1891.“

Pozdravljamo ta odločni korak ljubljanske duhovščine v obrambo vernih meščanov. Kdor pozna veliko in težavno nalogo duhovnih pastirjev na ljubljanskih župnijah, prepričan je, da so v skrajni sili bili primorani oglašiti se zoper domače liberalce, ki skušajo s sramotanjem odvracati ljudstvo od cerkvenih bogoslužnih opravil. Užaljeni čut vernih meščanov je terjal zadoščenja, in kar so duhovni pastirji mogli in morali storiti, to so storili.

(Rimskega Katolika) zadnje številko je zaplenilo državno pravdnništvo.

(Umrl) je v soboto zjutraj pri sv. Martinu na Paki obče spoštovani in priljubljeni gospod učitelj Josip Hrastrnik. Snažil je namreč samokres, ki se mu je sprožil in ga tako nesrečno ranil, da je v kratkih trenutkih izdihnil dušo. N. v. m. p.!

(Umrl) je v Gorici v petek teden pri usmiljenih bratih g. Zdravko Preložnik, bivši učitelj v Istri, rojen leta 1858 v Špitaliču na Štajarskem. — Dne 13. t. m. je ondi umrl g. J. Šumberac, župnik moščeniški v Istri. Naj v miru počivata!

(Pevski zbor „Glasbene Matice.“) Tako se imenuje novi pevski zbor, ki se je zadnje dni osnoval in včeraj konečno ustanovil. Ta pevski zbor ni samostojno društvo, marveč samo nov oddelek v „Glasbeni Matici“. Skupina kakih 20 pevcev vezbala se je že od oktobra v prostorih „Glasbene Matice“, vezala jo je edino ognjevita ljubezen do petja. Kmalu pa se je rodila misel, da se osnuje velik pevski zbor, ki naj bi imel vzvišen umetnostni smoter. Potreba takega zbora čutila se je vzlasti ob novem letu, ko je čitalniški zbor prenehal. Prvotna dvajsetorica krepila in množila se je tako vrlo, da je narastlo število 46 pevcev. Zdaj je trebalo odločnega koraka. Presrečno misel so zadeli pevci, da se niso osnovali kot samostojno društvo, ampak podali se popolnoma v okrožje „Glasbene Matice“. To je zdrava, to je edina prava podlaga pevskemu zboru, to nam daje poročstvo, da se pevci stalno obdržé in dosežejo vzvišeni svoj smoter. — Ali pri pevskih zborih treba stroge discipline. Tudi tej zahtevi se je zadostilo — v najširšji méri. Pravilnik namreč, ki se je včeraj sestavil, ima mej drugim sledeče točke: § 1. V pevski zbor se sprejemajo le društveniki „Glasbene Matice“ (§ 4. pravil tega društva). — § 2. Pevskega zbora član postane, kogar odobri pevovodja pri vsprejemnem izpitu, ako ga potem sprejme navzočih članov tričetrtinska večina; prisotnih pa mora tedaj biti dve tretjini vseh članov. Izpita oprošča pevovodja znano izvežbanega pevca. — § 6. Pevskega zbora član mora pohajati vse pevske vaje, po pevovodji in večini pevcev določene, ter jim prisostovati od početka do konca. Odsotnost pri dveh zaporednih vajah mora se dovoljno opravičiti pevovodji. — § 8. Kdor izostane od zadnjih treh vaj pred produkcijo, vstevši konečne skušnjo, ne sme niti nastopiti pri produkciji, niti posluževati se članovih pravic pri dotični zabavi. — Pevskemu zboru pa treba tudi pravega pevovodje. O tem pa je, kakor se nam iz pevskega zbora poroča, soglasna sodba ta, da ima gosp. dr. Gros, ki vodi petje po pravilniku „povsem neodvisno in neodgovorno“, vse lastnosti najizbornejšega pevovodje. — Želeli bi, da bi k temu pevskemu zboru, ki utegne pomenljiv biti za razvoj slovenske glasbe, pristopili vsi slovenski pevci ljubljanski.

(Tržaški mestni svet) je v soboto izvolil novega župana, in sicer je dobil dr. Pitteri od 52 glasov 51. Levica je nameravala spraviti na županov stol žida dr. Luzzatta; ker pa je bila v manjšini, oddala je glasove za prvega.

(Daní se.) Že od nekaj se v Sevnici in Rajhenburgu ob Savi gospodarili Nemci. Koncem decembra pa so se v Sevnici t ho in mirno vršile volitve v okrajni zastop. Nasprotniki se volitev niso vdeležili, ker jim je bilo grozdje prekisló. Ravno tako je meseca decembra nemška stranka popolnoma propala pri občinskih volitvah v Rajhenburgu. Iz Prusije priseljeni župan bode se nerad ločil od županskega stola.

(Volitve za goriško kupčijsko zbornico) bodo za deželo 30., za mesto pa 31. t. m. Volilci pozor!

(Iz Ormoža.) Tukajšnja čitalnica je imela 11. t. m. svoj občni zbor, pri katerem so se izvolili sledeči gospodje v novi odbor: Dr. Geršak Iv., c. kr. notar, kot predsednik; Jakob Cajnkar, mestni župnik, predsednikov namestnik; Simon Kandrič, veleposestnik, kot denarničar; Anton Porekar, nadučitelj, kot tajnik; Jan Knop, c. kr. davk. kontrolor, Vekoslav Krajnc, notarski kandidat, in dr. Ivan Omulec, odvetnik, kot odborniki; Fran Munda, mestni kaplan, in Ivan Vrtnik, posestnik in notarski uradnik, kot namestnika. Veselica, ki je sledila občenemu zboru, obnesla se je prav dobro. Reditelj večeru je bil gospod Vekoslav Mikl, ki je z imenitnimi dobitki ustregel dobivalcem in društvu. — Dne 4. februarja t. l. priredi čitalnica še veliki ples, pri katerem so razven družih tudi plesalci in plesalke v narodnih nošah dobro došli. Natančneje v vabilih.

B. R. N.

(Ormoška kmetijska podružnica) je imela 11. januarja t. l. v Ormoži pri „zlatem jelenu“ pod vodstvom gospoda oskrbnika Antona Jesiha svoj letni zbor, pri katerem so se povoljno rešile podružnične zadeve. Gospod dr. Geršak je govoril obširno o zasajevanju ameriških trt. Dal nam je tudi poskusiti vino, ki ga je dobil od v svojih zasadih vzgojenega ameriškega trsa „Jork Madejra“. Poskušano vino se je pripoznalo, čeravno ima še nekaj ameriškega okusa, kot dobro in tudi močno. — Za rabo bode, ako pride tudi k nam trsna uš, najbolj prilično, ker je rano in rado rodi. Vino ima črešnjevo rudečo barvo in je še bolj temno, ako se grozdje kvasi. — Gospod A. Mikl je poročal o društvenem zakladu, ki bi lahko na boljsem bil, ko bi vsi društveniki redno in vsako leto doneske vplačevali. Vstopilo je več novih udov. V novi odbor se enoglasno izvolijo, ker gospod Jesih ne more radi preobilnih poslov podružnici predsedovati, sledeči gospodje: Dr. Ivan Geršak kot predsednik, Anton Jesih kot predsednikov namestnik, Alojzij Mikl kot denarničar, Anton Porekar kot tajnik in Jakob Cajnkar kot odbornik. Za poslanca k 67. občenemu zboru c. kr. kmetijske družbe štajarske se izvoli gospod dr. Ivan Geršak in za njegovega namestnika gospod Anton Jesih.

B. R. N.

(Bela zastava) na zvoniku sv. Marjete poleg Rimskih Toplic je na novega leta dan naznanjala župljanom, da se v minolem letu v župniji ni rodil noben nezakonski otrok. Zadnjič je to bilo l. 1818, poprej pa tudi v letih 1794. in 1795.

(Razkladanje in nakladanje blaga v vagone.) Dne 15. t. m. stopila je v veljavnost po državnih železnicah odredba, s katero se dovoljuje strankam za razkladanje in nakladanje blaga v vagone in iz vagonov 12 dnevni ur, mestu 6 dosedanjih.

(V reklami — politika.) Graška „Tagespost“ je objavila z Reke brzozjavko, v koji slavni goslar Fr. Ondříček oznanja, da ne more v graškem koncertu nastopiti, ker je zveza radi zametov pretrgana na železnici. Umestno je, da povémo, kako v „Wiener Deutsche Zeitung“ o slovanskem mojstru sodi znani glasbeni kritik Teodor Helm. — „Ko bi bili vsi njegovi rojaki (Ondříčkovi) — piše ta ocenjevalec — v političkem življenju tako prijateljski do nemškega življa, ko bi vsi tako dovršeno čislali nemško bitost, kakor ta mojster gori (?) za nemške glasbene duševne velikane, bila bi famozna sprava na Češkem takoj gotova! S kako navdušeno krasoto je izvajal Ondříček Mendelssohnov koncert za gosli v svojem drugem predavanji, kako dovršeno je teden pred tem povelečeval idealno vzvišenost Beethovevega koncerta, kakor bi nam bil nebeški „largetto“ njegov peval do najtajnejših srčnih globin! Z presenetljivo bistrostjo in plastiko igral je Bachovo „ciaccono“ za gosli. Kot bravurni mojster blestí nam tú Ondříček zlasti v svoji neprekošeni plastiki.“ — Mislimo, da te hvale povelečevati ne treba!

(Narodna čitalnica v Ptuj) priredi v letošnjem predpustnem času sledeče veselice: 24. januarija in 9. februarja plesni venček v kostumih. Godba šmarska. Začetek vsakokrat ob 8. uri zvečer. K mnogobrojni vdeležbi vabi odbor.

(Učiteljski Tovariš) ima v 2. št. naslednjo vsebino: Zakon z dne 5. listopada 1890. — J. Miklavčič: Zakaj se pričinja pouk v ženskih ročnih delih s kvačkanjem in ne s pletenjem. — I. Marn: Knjiga Slovenska. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Književnost. — Vprašanja in odgovori. — Naši dopisi. — Vestnik.

(Jezuiti in Velegrad.) Praški „Nár. Listy“ so minoli teden pričeli „pritožbe“ bajé rodoljubnega moravskega duhovništva, kako hudo čuti udarec

češ, da so bili na Velegrad pozvani č. oo. jezuiti. Na to izmišljeno izjavo odgovarja brnski „Obzor“, da se moravska rodoljubna duhovščina čisto nič ne čuti prizadeto vsled prihoda č. oo. jezuitov v Velegrad, temveč odkritosrečno pozdravlja velegrajske očete, trdno se nadejaje, da ne bodo samo vrli čuvarji in branitelji, temveč delavni in srečni množitelji dedščine sv. Cirila in Metoda.

(Prst božji?) Objavili smo nedavno vest, da je ruska vlada ukazala v Vilni zapreti tri katoliške cerkve, namreč cerkev Vseh svetih, sv. Rafaela in Matere Božje. Dalje je bilo zaukazano, naj se odstrani iz te cerkve čudesni obraz Device Marije Ostrabramske, katero verniki časté že nad sto let. Vse to je provzročil razkolniški škof vilenski, arhijerej Aleksej Lavrov-Platonov, goreč poruševatelj in krut sovražnik katoliške cerkve. Toda še prej, nego so bile cerkve zaprte, umrl je v 21. dan novembra za srčno hibo. Ljudstvo pravi, da je to prst božji ter poukazuje na žalostni konec, ki je zadel znanega Muravjeva in Kaufmanna, ko sta nameravala odstraniti čudesni obraz Ostrabramske Matere Božje.

(Kako se greši v Avstriji na slovansko potrpežljivost.) Čitali smo nedavno v listih, kako so bili kaznovani jednoletni prostovoljec Jovanović in sodrugi od vojnega sodišča radi nedolžne brzoglavne čestitke prevzvišenemu vladiki Strossmayerju povodom njegovega jubileja. Jovanović bode te dni izpuščen iz zapore in peštanski velikašolci bodo priredili njemu v čast — banket. K tej dogodbi dodajemo danes novo, ne manj zanimivo vest za nas Slovane doslovno in brez opazke iz lista „Dritto Croato“, izhajajočega v Pulju, in sicer slóve nastopno: „Pred nekimi dnevi priredil je pevski zbor podčastnikov v Pulji — „Unterofficier-Sängerchor“ — javen koncert. Pri tej zabavi izvajala se je neka točka vspreda, razžaljiva pesem, v kateri se zasmehuje in sramotí narod češki. Na ta zabavo, dasi poleg Hrvatov živi v Pulji blizu 400 Čehov, kateri poslujejo v arzenalu kot strojevodje, bilo je povabljenih, kakor na posmeh, več odličnih slovanskih osebnosti.“ — Na to nadaljuje „Il Dritto Croato“: „Prepoveduje li zakon vsakoršno žaljenje katerekoli narodnosti v državi, zakaj politiška oblast ni prečrtala na vspredu te pesmi, ki se mu je predložil pred zabavo? Da bi se take-le drznilo kako slovansko pevsko društvo javno žaliti s pesmijo nemški narod, ali bi ne bil takoj dan od zgorej veto? Ali naj se pri nas vedno meri z dvojnimi vatlom in dela razloček med Slovani v Avstriji in drugimi rodovi, med plemenom višje in nižje stopinje? Sejati sovraštvo in zavist med plemeni ni varno, to velja o vsakem stanu, še bolj pa o vojaškem, osobito vojaških podčastnikov.“

(Oboroževanje italijanske vojne) napreduje. Pred kratkim so poskusili nove vojne puške z drobnimi kroglijami in pravijo, da se je ta novi izumek dobro obnesel. Nekaj čudnega je tudi novi podmorski top, katerega so poskusili pretekli teden v Komu. Tak top se lahko potopi v poljubno morskó globočino, da ga sovražnik ne vidi. Sprožiti se pa more, kadar je treba in napravi strašansko učinek.

Raznoterosti.

— Metuzalemi. Ljudski popis bo pokazal marsikatero zanimivost. V Seegedinu so našli moža, ki ima 104 leta; a ta starček je mad gospod proti vdovi Evi Jenej, rojeni Habas. Ko jo je popisni komisar vprašal, koliko let ima, odgovorila je, da ne vé, samo to jej je znano, da je bila rojena 1776. l. Torej je ta ženica 114 let stara, a vendar je še toliko pri moči, kakor kaka sedemdesetletna ženica. Tudi jeziček jej še dobro teče in radovedna je tudi še, kakor vse Eviine hčere. Komisarja, ki jo je vpisaval v pòlo, je vprašala: „Ali ste kaj videli, gospod, mojega najmlajšega otroka v Seegedinu?“ — „O, ali imate še otroke?“ — „Kaj pa da: štiri sinove. Moj najmlajši otrok ima 64 let. Kadar pride k meni, mi dene vselej stolček pod noge. O to vam je dober otrok, ta sin . . .“

— Izselsjevanje v Ameriko. Samo čez Brema (Bremen) izselilo se je preteklo leto 140.000 Evropejcev v Ameriko, čez Hamburg pa 99.000. Prej to leto pa je šlo čez Brema 103.000, čez Hamburg pa 74.000 ljudij v Ameriko. Največ izseljencev gré v Brazilijo. Tako je šlo tja samo čez Brema minulo leto 32.000 oseb, prej to leto pa le 2000 ljudij.

— Mraz v Parizu. Kakor se poroča iz Pariza, napravil je nenavaden mraz pariškimi vrtnarjem veliko škode po vrtil; vsa zelenjad je uničena, in kakih 20.000 vrtnarskih pomočnikov je brez služka.

— Ruski pešec Balabuha. Koncec meseca novembra preteklega leta je umrl v Jekatejrinoslavu na potu v Simferpol znameniti ruski pešec Ivan Balabuha. Kakor poroča „Krim“, imel je mož še le 35 let in je bil iz neke stare maloruske rodovine. Leta 1877 in 1878 je stal v bojnem viharju, po dovršeni vojni pa je posvetil vse svoje življenje popotovanju. Skoro neverojetno je, kje vse je bil ta mož: Na obrežjih Ledenege in Tihega morja, na bregu Črnega, Baltiškega in Belega morja. Bil je po najvišjih vrhovih kavkaškega, uralskega in altajskega pogorja. Po zimi je prepotoval zamrzlo Baikalsko jezero ter odpotoval v Majmačin, da bi bil tam, kakor je sam rekel, „pil kitajski čaj na kitajskih tleh“. Od leta 1882 do meseca novembra 1890. leta je prehodil ta potnik več ko 42.500 vrst ali 6071 milj. Prepotoval je 48 gubernij, videl je 385 večjih mest, obiskal 280 samostanov. Na svojem zadnjem popotovanju je hotel priti v Krim in od tu na ladiji v Carjigrad, Aleksandrijo, Jeruzalem, Smirno, Atos in dalje preko Turčije, Srbije, Avstrije po vsi zapadni Evropi ter se naposled vrniti v Kiev v svoje rojstveno mesto. Toda usoda je drugače hotela: v Jekatejrinoslavu ga je dohitela smrt in ustavila njegov korak. Na svojem potovanju ni imel nikoli orožja, če tudi se je moral sem ter tje boriti z zvermi in roparji. Rekel je navadno: „Bog je moj varuh.“

Telegrami.

Dunaj, 19. januarija. „Corr. Bureau“ je dobil sporočilo, da se bo nadvojvoda Franc Ferdinand Este podal v začetku meseca februarja v Peterburg obiskat carsko družino.

Dunaj, 19. januarija. Pri demonstraciji pred stanovanjem Riegrovim zasačeni češki pravnik Miroslav Sandner je policijsko na dvanajsturni zapor obsojen. Zlatarski učence Bičik je pa izročeno kazenskemu sodišču.

Praga, 17. januarija. V deželnem zboru je izjavil Kvičala v imenu staročeskega kluba, da bodo Staročehi glasovali za predlog o deželnem kulturnem svetu, a pri tretjem branji protokolarno izjavili, da se morajo vsi drugi spravni predlogi ob enem rešiti. Staročehi ne bodo odložili svojih mandatov, ker je obstoj staročeske stranke potreben in zagotavlja v prihodnje podporo zaveznikov, ki bi se sicer narodu izneverili. Govornik pojasnjuje, da je položaj resen in važnejši, kakor se misli. Češčina kot uradni jezik se mora po vsej pravici privoliti Čehom. Staročehi tudi zato ne bodo odložili mandatov, da ne bi služili težnjam Plenerjeve stranke. Zadnja točka predloga o deželnem kulturnem svetu je bila potem sprejeta. Vsi Staročehi so glasovali za-njo.

Praga, 19. januarija. Poziv akademijskega senata na dijake češkega vseučilišča obžaluje, da so se dijaki vdeležili izgrediv ter jih opozarja, naj imajo v spominu akademijske dolžnosti ter pretí neposlušnim z najhujšimi kaznimi in celó izključenjem.

Kotor, 18. januarija. Iz Hercegovine, Krivošćije in Črne Gore se poroča o velikem snegu. Boka Kotorska je vsa zametena. V Krivošćiji se prikazujejo trope volkov.

Tuji.

14. januarija.

Pri Matieu: Wallheim, Zimmermann, Burkhard, trgovci; Sonenfeld, potovalec; Kumer, inženér, v Dunaju. Puch iz Gradaca.

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Berolin, 18. januarija. Levetzow, predsednik nemškemu državnemu zboru, je čital koncec seje Windthorstu v imenu državnega zbora, da je nastopil 80. leto svoje starosti. Windthorst je dobil mnogo čestitek in daril. Nabralo se je 43.000 mark, katere so mu poslali kot prispevek za cerkev Matere Božje v Hanovru.

Rim, 17. januarija. Zopet je začelo mesti. V Napolji méte celo noč. Promet na ulicah je ustavljen.

Arko, 18. januarija. Slovesnega blagoslovljenja trupla nadvojvodinje Marije Antonije Imakulate so se vdeležili stariši, bratje in sestre ranjce, nadalje dvorni služabniki in oblastva. Zvečer so prepeljali truplo s posebnim vlakom na Dunaj.

Piccoli-jevo esenco za želodec
prireja in razpošilja nje izdelovatelj lekarnar
G. Piccoli v Ljubljani v zaboječkih po 12 in
več steklenic. 1 steklenica 10 kr. (1)

Umrli so:

15. januarija. Pavlina Derganc, sollicitatorjeva vdova, 79 let, Florijanske ulice 42, vsled ostarelosti. — Marija Cerar, postrežekova hči, 14 dni, Opekarška cesta 2, oslabljena.

16. januarija. Jakob Makovec, delavec, 67 let, Kravja dolina 11, marasmus.

17. januarija. Jožefa Jerom, učiteljeva vdova, 53 let, sv. Petra cesta 55, jetika. — Rajmund Zhuber pl. Okrog, umirovljeni svetnik deželnega nadsodišča, 70 let, Stari trg 21, srčna hiba.

V bolnišnici:

15. januarija. Uršula Lustik, gostija, 40 let, jetika.

16. januarija. Jakob Strukelj, delavec, 60 let, haemoptae.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrihne na 24 ur v tuel
		zrakometa v mm	toplotnoma po Celzijju			
17	7. u. zjut.	727.7	-11.3	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	729.5	-7.4	sl. svzh.	jasno	
	9. u. zveč.	732.4	-11.2	"	oblačno	
18	7. u. zjut.	733.2	-13.6	brezv.	oblačno	0.5
	2. u. pop.	733.2	-8.8	sl. svzh.	sneg	
	9. u. zveč.	733.2	-11.0	"	oblačno	

Srednja temperatura obeh dni - 9.9°, in - 11.3°, oziroma za 7.8° in 9.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafno poročilo.)

19. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	91	gld	10	kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	91	"	15	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108	"	30	"
Papirna renta, davka prosta	102	"	80	"
Akcije avstr.-ogerske banke	992	"	—	"
Kreditne akcije	307	"	75	"
London	114	"	15	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleon.	9	"	04	"
Cesarski cekini	5	"	40	"
Nemške marke	56	"	12 1/2	"

Obraobljene pismene marke kupuje vsak čas
G. Zechmayer, Nürnberg.

Obrazci zastonj. (4)

Razglas.

(3—3)

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane naznanja:

1. da bodo imeniki k letošnjemu novačenju poklicanih, v letih 1870, 1869 in 1868 rojenih domačih mladeničev pri magistratu razgrnjeni

od vštetege 20. do vštetege 27. januarija t. l.

v ta namen, da jih vsakdo lahko pregleda in
a) ako bi kdo izpuščen ali pa napačno vpisan bil, to naznani;
b) zoper reklamacije novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za priznanje v § 31, 32, 33 in 34 voj. zakona navedenim ugodnosti ugovarja in te ugovore tudi dokaže,

Dalje objavlja magistrat:

2. da se bode vršilo srečkanje novačenju podvrženih mladeničev

I. razreda letos v 29. dan januarija t. l. ob 11. uri dopoldne

v mestni dvorani, in da je vsakteremu dovoljeno, vdeležiti se srečkanja.

Mestni magistrat ljubljanski,

1. dan januarija 1891.

Župan: GRASELLI s. r.